

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
/Kjell Andersson

2015-07-01

REMISSYTTRANDE

M2015/2349/Ee

Till
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Energimyndighetens rapport Havsbaserad vindkraft

Svebios synpunkter i sammanfattning

Frågan om marknadsvillkor för ny förnybar elproduktion efter 2020 bör utredas inom Energikommissionen utifrån en samlad analys där man särskilt uppmärksammar effektproblematiken.

Utredningens uppskattningar av framtida elpriser och ersättningen för havsbaserad vindkraft kan starkt ifrågasättas.

Införande av stöd till havsbaserad vind med ett garanterat pris enligt sliding premie modellen kommer att leda till kraftigt sjunkande lönsamhet för landbaserad vindkraft.

Det bör inte införas ett separat stöd för havsbaserad vindkraft, utan olika alternativ för förnybar elproduktion bör konkurrera på lika villkor.

Svebio, Svenska Bioenergiföreningen, önskar yttra sig över rubricerade rapport. Svebio är intresseorganisation för den svenska bioenergibranschen, med cirka 250 medlemsföretag. Många av dessa producerar biokraft, både med kraftvärme inom fjärrvärmerna, med mottrycksproduktion i skogsindustrin, och med biogas. Biokraften står idag under normalår för 10 – 12 TWh el, eller ungefär 7 procent av den svenska elproduktionen, och utgör vid sidan av vindkraften en huvuddel av produktionen inom elcertifikatsystemet. Frågan om utvecklingen av den förnybara elproduktionen har därför central betydelse för Svebio.

Fel utgångspunkt för utredningen

Rapporten Havsbaserad vindkraft utgår från ett regeringsuppdrag med avgränsningar som gör att utredningen inte är förutsättningslös. Uppdraget gäller inte *om* det är motiverat med ett separat stöd för havsbaserad vindkraft utan *hur* ett sådant stöd ska se ut. Svebio menar att man först måste analysera om det är motiverat att ge ett särskilt

stöd för havsbaserad vindkraft innan man börjar diskutera utformningen av ett sådant stöd.

En sådan grundläggande analys av behovet av ett särskilt stöd för havsbaserad vindkraft måste grundas på en analys av det samlade elbehovet och effektbalansen, och en analys av kostnader och andra effekter av olika investeringsalternativ. En sådan analys görs lämpligen inom ramen för Energikommissionens arbete.

Svebio stödjer den inriktning som angivits av regeringen om ett 100 procent förnybart energisystem. Vi anser dock att ett sådant energisystem ska utformas så att det har lägsta möjliga kostnad för samhället och konsumenterna.

Fel att ge extra stöd till en viss teknisk lösning

En huvudprincip för styrmedlen i den svenska klimat- och energipolitik är att arbeta med generella styrmedel som låter marknadens aktörer välja tekniska lösningar. På så sätt undviker man politisk detaljreglering och får samtidigt den lägsta kostnaden. Man slipper också olika negativa effekter av direkta subventioner, som stop- and go-effekter som rycker sönder marknaden. Sverige har genom generella styrmedel på ett framgångsrikt sätt och till en låg kostnad ökat användningen av förnybar energi bättre än de flesta andra EU-länder, vilket visas av att Sverige tidigast uppnått Förnybartdirektivets 2020-mål.

Man bör däremot kunna ge extra stöd för att demonstrera ny teknik eller introducera den på marknaden. När det gäller havsbaserad vindkraft finns inte detta behov.

Tekniken är väl känd och redan demonstrerad, vilket skett med särskilt statligt stöd, exempelvis för vindkraftsparken Lillgrund och Vindpark Väneren.

Idag bör man ge riktad stöd särskilt till teknik som kan tillföra effekt under perioder när de variabla energikällorna vindkraft och solkraft inte producerar. Det kan exempelvis gälla biokraft med nya tekniska lösningar.

Antaganden i rapporten om framtida priser

Rapporten redovisar beräkningar av framtida elpriser och kostnader för havsbaserad vindkraft, och utifrån dessa relationer behovet av stöd och kostnaden för stödet.

Beräkningarna visar att havsbaserad vindkraft kostar i storleksordningen 100 öre/kWh. Behovet av stöd anges till ungefär hälften av denna kostnad, eller 48 – 53 öre/kWh vid en utbyggnad av 15 TWh elproduktion. Den totala kostnaden blir 109 – 120 miljarder kr, eller 6,4 – 7 öre/kWh för elkonsumenterna. Det kan jämföras med dagens elcertifikatsystem som nu kostar elkonsumenterna 2,8 öre/kWh.

Som grund för kostnadsberäkningen finns modellerade framtida elprisnivåer. Man räknar där med att elpriset under 2020-talet kommer att stiga från en nivå kring 25 öre/kWh till strax över 50 öre/kWh.

Det angivna elpriset är uppenbarligen ett medelpris, men som framgår av beräkningarna i bilaga 2 kommer priset under en stor del av året, upp mot 500 timmar, att ligga nära noll (0 – 5 öre/kWh), och under halva året ligga under 50 öre/kWh. Man måste förutsätta att de låga marknadspriserna på el inträffar främst under de tider då vindkraften producerar som mest. Vindkraftsproducenterna kommer alltså inte att få ut ett medelpris, utan ett avsevärt lägre pris, kanske halva priset jämfört med medelpriset. Den pristryckande effekten påverkar också den landbaserade vindkraften, eftersom man måste förutsätta att man har höga vindhastigheter samtidigt både över land och hav. Av figur 14 i rapporten framgår att utbyggnaden av 15 TWh havsbaserad vindkraft har en

generellt prissänkande effekt på 7 öre/kWh på medelpriset över året. Eftersom havsbaserad vindkraft förväntas producera för full effekt ca 4000 timmar per år och det är 8760 timmar på ett år innebär detta att den genomsnittliga prissänkningen som havsbaserad vindkraft möter är 15,3 öre per kWh. Om den landbaserade vindkraften skulle överlappa i produktion med havsbaserad vindkraft innebär det att den landbaserade vindkraften skulle få en prissänkning med 13 öre per kWh.

Svenska Bioenergiföreningen

Gustav Melin, vd